

Kanun No: 3621(KIYI KANUNU)

Kanun No: 3621

TARÝHY :04/04/1990

Konu:Kýý Kanunu

Resmi Gazete Tarihi:17/04/1990
Resmi Gazete Sayýsý:20495

BÝRÝNCÝ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 - Bu Kanun, deniz, tabii ve suni göl ve akarsu kýýýlar ile bu yerlerin etkisinde olan ve devamý niteliðinde bulunan sahil þeritlerinin doðal ve kültürel özelliklerini gözeterek koruma ve toplum yararlanmasýna açýk, kamu yararýna kullanma esaslarýný tespit etmek amacıyla düzenlenmiþtir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Kanun, deniz, tabii ve suni göller ve akarsu kýýýlarý ile deniz ve göllerin kýýýlarýný çevreleyen sahil þeritlerine ait düzenlemeleri ve bu yerlerden kamu yararýna yararlanma imkan ve þartlarýna ait esaslarý kapsar.

Ýstisnalar:

Madde3 - Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliði ile doðrudan ilgili, Türk Silahlý Kuvvetlerine ait harekât ve savunma amaçlý yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) özel kanun hükümlerine, diðer özel kanunlar uyarýnca belirlenmiþ veya belirlenecek yerlerde ise özel kanunlarýn bu Kanuna aykýry olmayan hükümlerine uyulur.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Kanunda geçen deyimlerden;

Kıyı çizgisi: Deniz, tabii ve , tabkın durumları dıbynda, suyun karaya değdiği noktayn birleşmesinden oluşan çizgiyi.

Kıyı kenar çizgisi: Deniz, tabii ve suni göl vsuni göl ve akarsularda akarsularda, kıyı çizgisinden sonraki kara yönünde su hareketlerinin oluşturduğu kumluk, çakıllık, kayalık, tablık, sazlık, bataklık ve benzeri alanların doğal sınırlıny.

Kıy: Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasındaki alanı.

Sahil beridi: (Deđipik: 1.7.1992 - 3830/1 md.) Kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde yatay olarak en az 100 metre genişliğindeki alanı.

Dar kıy: Kıyı kenar çizgisinin, kıyı çizgisi ile çakıpmasını.

Toplumun yararlanmasına açık yapı: Mevzuata göre tespit ya da tasdik edilmiş kural ve ücret tariflerine uygun biçimde, getirdiği kullanımdan belirli kişi ya da topluluklara ayrıcalıkly kullanım hakkı tanımlıyın yararlanmak isteyen herkese eşit ve serbest olarak açık bulundurulan ve konut dokunulmazlığy olmyyan yapıları?

Yfade eder.

(Son fýkra iptal: Ana. Mah.'nin 18/9/1991 tarih ve E.: 1990/23, K.: 1991/29 sayýlý kararý ile)

Genel Esaslar

Madde 5 - Kýyýlar ile ilgili genel esaslar aþaðýda belirtilmiþtir.

Kýyýlar, Devletin hýküm ve tasarrufu altýndadýr. Kýyýlar, herkesin eþit ve serbest olarak yararlanmasýna aýktýr.

Kýyý ve sahil þeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararý gözetilir.

Kýyýda ve sahil þeridinde planlama ve uygulama yapýlabilmesi için kýyý kenar çizgisinin tespiti zorunludur.

Kýyý kenar çizgisinin tespit edilmediði bölgelerde talep vukunda, talep tarihini takip eden üç ay içinde kýyý kenar çizgisinin tespiti zorunludur.

(Ek: 1.7.1992 - 3830/2. md.) Sahil þeritlerinde yapýlacak yapýlar kýyý kenar çizgisine en fazla 50 metre yaklaþabilir.

(Ek: 1.7.1992 - 3830/2. md.) Yaklaþma mesafesi ve kýyý kenar çizgisi arasýnda kalan alanlar, ancak yaya yolu, gezinti, dinlenme, seyir ve rekreatif amaçla kullanýlmak üzere düzenlenebilir.

(Ek: 1.7.1992 - 3830/2. md.) Sahil þeritlerinin derinliði, 4 üncü

maddede belirtilen mesafeden az olmamak üzere, sahil peridindeki ve sahil peridi gerisindeki kullanımlar ve doğal epikler de dikkate alınarak belirlenir.

(Ek: 1.7.1992 - 3830/2. md.) Taşıt yolları, sahil peridinin kara yönünde yapı yaklaşma sınıırı gerisinde kalan alanda düzenlenebilir.

(Ek: 1.7.1992 - 3830/2. md.) Sahil peridinde yapılacak yapıların kullanım amacıyla bağılı olarak yapı kolları yönetmelikte belirlenir.

ÝKÝNCÝ BÖLÜM

Kıyı, kıyı Kenar Çizgisi, Sahil Peridi, Planlama ve Yapılanma

Kıyının korunması, yapı yasağı ve kıyıda yapılacak yapılar

Madde 6 - Kıyı, herkesin eğitlik ve serbestlikle yararlanmasına açık olup, buralarda hiçbir yapı yapılamaz; duvar, çit, parmaklık, telörgü, hendek, kazık ve benzeri engeller oluşturulamaz.

Kıyılarda kıyıyı değiptirecek boyutta kazı yapılamaz; kum, çakıl vesaire alınmaz veya çekilemez.

Kıyılara moloz, toprak, curuf çöp gibi kirlenici etkisi olan atık ve artıklar dökülemez.

Kıyıda, uygulama imar planı kararı ile;

a) Ýskele, liman, barınak, yanapma yeri, rıhtım, dalgakıran, köprü, menfez, istinat duvarı, fener, çekek yeri, kayıhane, tuzla, dalyan, tasfiye ve pompaj istasyonları gibi, kıyının kamu yararına kullanımı ve kıyıyı korumak amacıyla

yönelik alt yapı ve tesisler.

b) Faaliyetlerinin özellikleri gereği kıyılardan başka yerde yapılmaları mümkün olmayan tersane, gemi söküm yeri ve ürünlerini üretim ve yetiştirme tesisleri gibi, özelliği olan yapı ve tesisler, yapılabılır. Bu yapı ve tesisler yapım amaçları dışında kullanılmazlar.

Doldurma ve kurutma yoluyla arazi kazanma ve bu araziler üzerinde yapılabilecek yapılar

Madde 7 - Kamu yararının gerektirdiği hallerde, uygulama imar planı kararı ile deniz, göl ve akarsularda ekolojik özellikler dikkate alınarak doldurma ve kurutma suretiyle arazi elde edilebilir.

Bu gibi yerlerde doldurma veya kurutmaya yapacak ilgili idarenin valiliğe iletilen teklifi, valilik görüşü ile birlikte, Bayındırlık ve İşkan Bakanlığında gönderilir. Bakanlık, konusuna göre ilgili kuruluşların görüşünü de almak suretiyle teklifi inceler. Uygun bulunması halinde ilgili idare tarafından uygulama imar planı hazırlanır. Bu yerler için yapılacak planlar hakkında İmar Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, bu planlar Bayındırlık ve İşkan Bakanlığında tarafından 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu kapsamında kalan alanlardaki planlar ise, anılan Kanunun 7 nci maddesine göre tasdik edilir. Doldurma ve kurutma işlemleri yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yapılır. Bu araziler Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır, özel mülkiyet konusu olamaz.

Bu alanlar üzerinde 6 ncı maddede belirtilen yapılar ile yol, açık otopark, park, yeşil alan ve çocuk bahçeleri gibi teknik ve sosyal altyapı alanları düzenlenebilir.

Sahil peridinde yapılabilecek yapılar

Madde 8 - Uygulama imar planı bulunmayan alanlardaki sahil peritlerinde, 4 üncü maddede belirtilen mesafeler içinde hiç bir yapı tesis yapılmaz.

Uygulama imar planý bulunan yerlerde duvar, çit, parmaklýk, telörgü, hendek, kazýk ve benzeri engeller oluþturulamaz. Moloz, toprak, curuf, çöp gibi kirletici ve çevreyi bozucu etkii olan atýk ve artýklar dökülemez, kazý yapılamaz.

Ancak bu alanlarda; uygulama imar planý kararıyla altý ve yedinci maddede belirtilen yapı ve tesislerle birlikte, toplum yararýna açık olmak şartıyla konaklama hariç günü birlik turizm yapı ve tesisleri yapılabilir.

Kıyý kenar çizgisinin tespiti

Madde 9 - Kıyý kenar çizgisi, valiliklerce, kamu görevlilerinden oluþturulacak en az 5 kişilik bir komisyonca tesbit edilir.

Bu komisyon; jeoloji mühendisi, jeolog veya jeomorfolog, harita ve kadaastro mühendisi, ziraat mühendisi, mimar ve şehir plancýsý, inþaat mühendisinden oluþur.

Komisyonca tespit edilip valiliðin uygun görüþü ile birlikte gönderilen kıyý kenar çizgisi, Bayındýrlýk ve Ýskan Bakanlýðınca onaylandıktan sonra yürürlüde girer.

Komisyonun çalıþma usul ve esasları Bayındýrlýk ve Ýskan Bakanlýðınca hazýrlanan yönetmelik ile belirlenir.

Kıyý ve sahil beridinde planlar

Madde 10 - Kıyıda ve sahil beridindeki planlar bu Kanunun ve buna dayanılarak çýkarılacak yönetmeliðin hükümlerine aykırı olamaz. Bu yerlerde düzenlenen planlardan, imar mevzuatý veya yerin özelliði dolayısıyla 2634 sayılı Turizmi Teþvik Kanunu kapsamına girenler, anılan Kanunun 7 nci maddesine göre onaylanarak kesinleþir.

Kýýda ve doldurma ve kurutma yoluyla kazanýlan araziler üzerinde yapýlanmalara izin verilmesi

Madde 11 - Bu Kanun hükümlerine göre, kýýda ve doldurma ve kurutma yoluyla kazanýlan araziler üzerinde yapýlması mümkün olan yapý ve tesislerin yapýlabilmesi için, Maliye ve Gümrük Bakanlýðýndan gerekli iznin alınması zorunludur.

Yapý ruhsatý verilmesinde bu izin belgesi yeterlidir.

Ýznin verilme beklisi ve þartlarý Bayýndýrluk ve Ýskan ve Maliye ve Gümrük Bakanlýklarýnca birlikte tespit edilerek çýkarýlacak uygulama yönetmeliðinde belirtilir.

Tapuya þerh verilmesi

Madde 12 - Sahil þeridinde, bu Kanununun 8 inci maddesinde belirtilen hükümlere uygun olarak yapýlan yapýlarýn bu niteliklerinin, tapu kütüðünün beyanlar hanesine iþlenmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kontrol, Ýmar Mevzuatýna Aykırı Yapý ve Ceza Hükümleri

Kontrol

Madde 13 - Bu Kanun kapsamında kalan alanlardaki uygulamaların kontrolü; belediye ve mücavir alan sýnýrları içinde belediye, dýþýnda ise valilikçe yürütülür. Ýlgili bakanlýklarýn teftiþ ve kontrol yetkileri saklýdır.

Ýmar mevzuatyna aykýry yapý

Madde 14 - Bu Kanun kapsamýnda, kalan alanlarda ruhsatsýz yapýlar ile ruhsat ve ekle-rine aykýry yapýlar hakkýnda 3194 sayýlý Ýmar Kanununun ilgili hükümleri uygulanýr.

Cezai Hükümleri

Madde 15 - a) Kýyyýda ve uygulama imar planý bulunan sahil beritlerinde;

1- Duvar, çit, parmaklýk, telörgü, hendek, kazýk ve benzeri engelleri oluþturanlara kum, çakýl alan ve çekenlere 5 milyon lira.

2 - Moloz, toprak, curuf, çöp gibi kirletici ve çevreyi bozucu etkisi olan atýk ve artýklarý dökenlere 10 milyon lira.

3 - Kýyyýy deðiþtirmek boyutta kazý yapan, kum, çakýl alan veya çekenlere 50 milyon lira Para cezasý verilir.

b) Bu Kanun kapsamýnda kalan alanlarda, Kanun hükümlerine uygulamadan ruhsatsýz, ruhsat ve eklerine aykýry olarak yapılan yapýların sahiplerine ve müteahhidine, 3194 sayýlý Ýmar Kanununda öngörülen para cezalarının iki misli para cezasý verilir.

Ancak, ruhsata baðlanmasý mümkün olmamasý nedeniyle 3194 sayýlý Ýmar Kanununun öngördüdü süre içerisinde yapýsýný yýkandan tahakkuk ettirilen para cezasý alýnmaz.

Para cezasý, ilgisine göre dođrudan dođruya Vali veya Belediye Bađkanı tarafından ve-rilir.

Cezalara karşý, cezanýn tebliđ tarihinden itibaren en geç 7 gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. Ýtiraz, idarece verilen cezanýn uygulanmasýný durdurmaz.

Bu Kanunda öngörölen ip ve iþlemleri süresinde yapmayan veya geciktirenlere veya Kanunu yanlıþ uygulayan mahalli yönetici ve diđer kamu görevlileri hakkında ayrıca kanuni takibat yapýlýr.

Para cezalarýnýn ödenmemesi halinde 6183 sayýlý Amme Alacaklarýnýn Tahsil Usulü Hakkýnda Kanun hükümleri uygulanýr.

Yönetmelik

Madde 16 - Bu Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik, Kanunun yayýmýndan itibaren 3 ay içinde Maliye ve Gümrük, Turizm Bakanlýklarýnýn yazýlý görüþü alýnarak Bayýndýrlık ve Ýskan Bakanlýđýnca hazýrlanýr.

Geçici Madde - Bu Kanunun yürürlüde girdiđi tarihten önce mevzuat hükümlerine uygun olarak onanmýþ ve kýsmen veya tamamen yapýlaþmýþ 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarýnýn sahil beritleri ile ilgili hükümleri geçerlidir. Ancak, 8 inci maddeinn ikinci fýkra hükümleri saklýdır.

Geçici Madde - (Ek: 1.7.1992 - 3830 sayýlý Kanunun numarasýz geçici maddesi) Kýsmen veya taamamen yapýlaþmamýþ alanlarla ilgili imar planý revizyonlarý bu Kanunun yürürlüde girdiđi tarihten itibaren 1 yıl içinde tamamlanýr.

Yürürlük

Madde 17 - (Ýptal: Bu maddede yer alan "4 üncü maddesinin son fýkrasý hükmü 1/3/1995 tarihinde, diđer..." ibaresi, Ana. Mah.'nin 18/9/1991 tarih ve E.: 1990/23.: K.: 1991/29 sayýlý Kararýyla iptal edilmiř olup, metinden çýkarýlmýřtır.)Bu Kanun yayýmý tarihinde yürürlüde girer.

Yürütme

Madde 18 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.